

Szakmai beszámoló

A Család-és Gyermekjóléti Központ 2022. évi működéséről

Enying, 2023. március 31.

Összeállította:

Bartalos Krisztina
intézményvezető

„Csak az ember tud segíteni a másik emberen.
Csak egy ember tud erőt adni a másoknak, ha bajban van.”

Márai Sándor

I. Az Intézmény általános beszámolója

1.1. Az intézmény adatai, szervezeti egységei

Az Intézmény a szolgáltatási körébe tartozó feladatait a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.), a végrehajtásukra kiadott kormányrendeletek és ágazati miniszteri rendeletek, valamint Enying Város Önkormányzat Képviselőtestületének rendeletei határozzák meg.

Az Intézmény feladatait 2022-ben az alábbi önálló szakami szervezeti egységek útján látta el:

- **Család – és gyermekjóléti szolgálat**
8131 Enying-Balatonbozsok, Gárdonyi Géza utca 86/3. hrsz. (tel.:22-372-104)
- **Család – és gyermekjóléti központ**
8131 Enying-Balatonbozsok, Gárdonyi Géza utca 86/3. hrsz. (tel.:22-555-424)

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	104042	Család és gyermekjóléti szolgáltatások
2	104043	Család és gyermekjóléti központ
3	104030	Gyermekek napközbeni ellátása családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet vagy alternatív napközbeni ellátás útján

Az intézményben az ellátást és szolgáltatást biztosító szakmai önálló szervezeti egységek szakfeladatait és az intézményi struktúrát részletesen a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. Az Intézmény szakmai, szervezeti egységei és hatásköreiben meghatározott feladatok közötti megosztásáról az Intézmény vezetője gondoskodik.

Az Intézmény fenntartója:

Enying Város Önkormányzat Képviselő-testülete, 8130 Enying, Kossuth Lajos utca 26.

1.2 Az Intézmény által nyújtott szolgáltatások bemutatása

1.2.1. Család – és Gyermekjóléti Szolgálat (Gyvt. 39.,40. §-a, valamint a Szt. 64. §-a alapján):

- általános személyes segítő szolgáltatás,
- általános gyermekjóléti szolgáltatás,
- veszélyeztetettség észlelő- és jelzőrendszer működtetése

1.2.2. Család és Gyermekjóléti Központ (Gyvt./A §-a alapján)

- hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok,
- tanácsadói tevékenységek,
- veszélyeztetettség észlelő-és jelzőrendszer működtetése,
- szociális diagnózis készítése,
- speciális szolgáltatások:
  - kapcsolattartás biztosítása
  - készenléti szolgáltatás

- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- pszichológiai tanácsadás
- mediáció
- családi-és párkonzultáció
- párterápiát, családterápiát családi döntéshozó konferenciák szervezését.

1.3 Szervezeti struktúra és létszám

A 2022. évben az Intézmény engedélyezett létszáma 13,5 fő volt. 2022 12.31-én aktív dolgozói létszáma: 13,5 fő volt. Betöltetlen státusz nem volt.

Az elmúlt évben a távozók száma és az új munkavállalók száma kiegyenlítődött, sikerült valamennyi állás helyet betölteni, ugyanakkor az érkező új munkatársak jelentős része pályakezdő. Ezért az újonnan érkező kollégák munkáját a tapasztalt segítőök bevonásával és fokozott vezetéssel folyamatosan támogattuk.

1.4 Az Intézmény szolgáltatásainak igénybe vevői

2022-ben 3362 fő igénybe vevővel álltunk kapcsolatban: 2195 kiskorúval és 1167 felnőttel.

Az alábbi táblázat az alapszolgáltatásban-alapellátásban részesülők számát mutatja

ENYING	2018	2019	2020	2021	2022
Együttműködési megállapodás alapján	163 fő 73 család	253 fő 82 család	204 fő 87 család	181 fő 61 család	143 fő 54 család
Nem együttműködési megállapodás alapján	228 fő 55 család	314 fő 302 család	137 fő 123 család	145 fő 129 család	91 fő 80 család
ÖSSZESEN	391 fő 128 család	567 fő 384 család	341 fő 210 család	326 fő 190 család	234 fő 134 család

Az alábbi táblázat azokat a probléma típusokat sorolja fel, amelyek a legjellemzőbbek, legmarkánsabban vannak jelen a segítő tevékenységben.

Probléma típusa	Elsődleges probléma családok száma	Problémák halmozott száma
	2022	2022
Életviteli	8	11
Családi-kapcsolati konfliktus	11	12
családon belüli bántalmazás		
elhanyagolás	14	14
oktatási, nevelési elhanyagolás	13	14
Felnőltre vonatkozóan (családi, intézményi)		
gyermeknevelési	3	13

gyermek intézménybe való beilleszkedési nehézsége		
magatartászavar, teljesítményzavar	2	2
fogyatékoság/retardáció		
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	3	3
szenvedélybetegség	2	2
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	1	1
foglalkoztatással kapcsolatos		1
anyagi (megélhetéssel, lakhatással összefüggő)	10	19
ügyintézéssel kapcsolatos		2
információkéréssel kapcsolatos		1
ÖSSZESEN	54	81

Összesített éves szakmai tevékenységek adatai a szolgálatnál, együttműködési és nem együttműködési megállapodás alapján:

Megnevezés	Szakmai tevékenység halmazott száma	Szolgáltatásban részeseülők száma
Információ	813	84
Segítő beszélgetés	1714	147
Tanácsadás	806	80
Ügyintézéshez segítségnyújtás	659	101
Konfliktuskezelés	22	10
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-pénzbeli	250	20
Esetkonferencia	1	2
Esetmegbeszélés	56	143
Esetkonzultáció	148	74
Szakmaközi megbeszélés	6	-
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	56	143

Családlátogatás	2039	172
Adománykövetítés	694	183
A nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak segítése	148	74
Összesen:	7412	1233

Enying lakosságának lélekszáma és összetétele az elmúlt három évre vonatkozóan nem mutat nagy eltérést, minimális mértékű a növekedés. 2022. évben a lélekszám 7057 fő, a 0-18 év közötti korosztály 1283 főre tehető.

1.5 Intézményi szakmai együttműködések

Együttműködés a hivatali szervekkel és a gyermekvédelemben résztvevő más intézményekkel és civil szervezetekkel

A 2022-es évben is megőriztük a munkatársak között a szakmai együttműködést, az együttgondolkozást, az egymást erősítő, támogató szemléletet az Intézményben.

A Központ kapcsolatban áll a jelzőrendszer összes résztvevőjével, illetve törekszik is az együttműködésre mindazokkal, akik gyermekvédelmi feladatot látnak el. A kapcsolat megítélésünk szerint jónak mondható, de folyamatos munkát igényel a kiépített kapcsolatok megtartása, újak kialakítása. A Központ esetenedzseri közvetlen munkakapcsolatban állnak a Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatal, a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ és területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival. Együttműködésünket jellemzi a másik munkaterületének elismerése és tisztelete, a kölcsönös egymásra utaltság.

A szolgáltatást igénybe vevők hatékony ellátása érdekében a munkatársak folyamatos kapcsolatot tartanak a társintézmények szakembereivel. Egymás munkáját kiegészítve, segítve szervezzük meg a munkánkat.

1.6 Adományszervezési tevékenység

1.6.1 Tárgyi-és eszközadományok

Egész évben elérhető klienseink számára az ingyenes ruhaadományozás, melyet lakossági felajánlásból tudunk biztosítani a rászorulóknak számára. Több esetben bútorok adományozására is sor került, szintén lakossági felajánlások útján.

1.6.2 Élelmiszeradományok

A Covid-19 járvány, illetve az energiaválság kapcsán kialakult gazdasági válságjelenségek következtében a nélkülözésben élők napi megélhetési terhei és szociális kiszolgáltatottsága megsokszorozódott. A Magyar Vöröskereszttel való együttműködésünk eredménye képen az enyingi Lidl áruházból 2022. májusától élelmiszermentés keretében közvetítünk ellátottjaink

felé zöldség-gyümölcs és pékáru adományokat. A tavalyi évben ennek az együttműködésnek köszönhetően 2057 kg zöldség-gyümölcs és 4931 kg pékáru jutott el a rászorulókhhoz.

1.6.3 Adventi családi adományosztások

Hagyományainkhoz híven ebben az évben is az advent időszakát próbáltuk megkönnyíteni, tartós élelmiszer, tisztálkodási-és tisztítószeres adományozásával. Játékokat és könyveket is sikerült közvetítenünk a rászoruló gyermekeknek.

1.7 Tárgyi feltételek

Tárgyi feltételeinket, munka körülményeinket igyekszünk folyamatosan lehetőségeinkhez mérten javítani, fejleszteni.

1.8 Tájékoztatás az Intézmény működéséről, elérhetőségéről, az ellátásokról, az igénybevétel feltételeiről

Szolgáltatásainkkal kapcsolatos tájékoztató az Önkormányzat honlapján, illetve az Intézmény facebook oldalán keresztül történik. Ezen kívül az észlelő- és jelzőrendszer tagjain keresztül, valamint személyes konzultáció útján is igyekszünk naprakész tájékoztatást biztosítani az érdeklődők számára.

1.9 Képzések

A jogszabályi változások kötelezővé tették a család – és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozók számára a szupervízióban való részvételt. A szupervízió a segítő foglalkozású szakemberek mentálhigiénés „karbantartása” és fejlesztése mellett minőségbiztosítási elem is, hiszen az esetek külső szakember vezetésével történő elemzése, kiértékelése a gyermekvédelem érzékeny és számtalan támadásra lehetőséget adó terepén elősegíti a magas szakmaisággal történő szociális esetmunkát. A team szupervízió pedig mindezek mellett szervezetfejlesztési jelentőséggel is bír.

A szociális segítő munka és speciális szolgáltatások erőteljes professzionalizálódási folyamatai zajlanak hazánkban. Ezek követése, a formálódás folyamatában való részvételünk biztosítása elengedhetetlen, intézményünk szolgáltatási színvonalának fenntartásához pedig nélkülözhetetlen alapfeltétel.

Igyekezünk minél több szakmai konferencián, rendezvényen képviseltetni Központunkat, szakmai munkánk minőségének fejlesztését tartva szem előtt.

1.10 Az Intézmény 2022-es céljainak megvalósítása

Erzsébet tábor keretében, a nyári szünetben 2022. 07. 04-től 2022. 08. 26-ig gyermeknek napközis tábort szerveztünk, melynek célja, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása olyan programok által, melyek során a gyermekek jól érzik magukat, élményekkel gazdagodnak. Ebben az évben is rendkívül népszerű, szívvelmengető élmény volt valamennyiünk számára. 208 gyermek táboroztatását, felügyeletét oldottuk meg. Ez a feladat minden évben új és még újabb kihívások elé állít bennünket. Az igyekezet, hogy minél nívósabb, érdekesebb programokat, látványosakat állítsunk össze a gyerekeknek jelentős munka, tervezés eredménye. Azonban minden percért kárpótol bennünket, amikor kókadtan, de mosolyogva egy-egy program, tábor

lezárol. A nyár végén már a következő év táboroztatására jelentkező gyereksereg, a kedves szülői „köszönömök” bizonyosságot teremtenek bennünk, a jól végzett feladat sikerét adják. Tekintettel e nemes feladat nehézségére, összetettségére mind a Szolgálat, mind a Központ munkatársainak bevonásával bonyolítottuk le. Intézményünk minden évben nagy sikerrel szervezi meg Enying város településén a Napközi Erzsébet-tábort, olyan gyermekek részére, akiknek szülei nem, vagy nagyon nehezen tudják megoldani gyermekeik nyári felügyeletét. Településünk halmozottan hátrányos településnek minősül, a megyében kiemelkedően magas számú munkanélküliséggel küzd, ez a településen élő gyermekek mindennapi életére is hatással van. Táborunk ezt a hiányosságot hivatott ellensúlyozni, tartalmas programokkal, hogy a gyermekek élményekkel gazdagodva zárhassák nyarukat és felhőtlenül élvezhessék a nyári tábor nyújtotta szabadidős tevékenységeket. A csoportos tevékenységek során a gyermekek rengeteg élményt szerezhetnek természetjárás során, versenyek alatt, a közösségépítő játékaikban, az önkifejezés különböző módjait tapasztalhatták, így fejlesztve kreativitásukat, ismereteiket. Fontosnak tartottuk a gyermekek környezet tudatos nevelését, így játékos formában ismerkedtünk településünk, tágabb-és szűkebb környezetünk állat- és növényvilágával.

2022. 08. 27-én „Irkafirka játszónap” keretében adománygyűjtést szerveztünk. Iskolatáskákat, fűzeteket, tolltartókat és egyéb kiegészítőket tudunk adományozni az ellátásunkban lévő gyermekeknek.

A decemberi hónapban, Enying településen működő intézményekkel, „karácsonyi cipős doboz” adománygyűjtést szerveztünk. A Barátság és a Rozmaring Nyugdíjas Klub önkénteseinek segítségével a helyi élelmiszerboltokban élelmiszergyűjtést bonyolítottunk. Az összegyűjtött adományokból, illetve több helyi és budapesti felajánlásnak köszönhetően ebben az évben is számos családnak, gyermeknek tudunk csomagot ajándékozni a karácsony előtti napokban. A koordinációt mi láttuk el, elkerülve azt a helyzetet, hogy egyetlen rászoruló család is kimaradjon az adományközvetítésből. Az advent időszakában tartós élelmiszer csomagot, tisztítószert és tisztálkodási csomagokat és könyveket tudunk a családokhoz eljuttatni.

1.11 Az Intézmény 2023-as céljai

- Stabil családsegítői csapat építése; szervezetfejlesztés. A fenntartó által engedélyezett létszám megfelelő képzettségű és tapasztalattal rendelkező szakemberekkel való feltöltése. Stabilitás a szolgálatnál a családgondozást is hatékonyabbá, eredményessé tudja tenni.
- A kötelező adminisztrációs feladatok (GYVR) alkalmazásának teljes körű ismerete, használata, ezáltal lehetővé téve a gyorsabb adatszolgáltatást.
- Élelmiszerbank, élelmiszer mentés kapcsán rendszer felépítése kidolgozása, adminisztráció összeállítása.
- Éves szakmai tanácskozás szervezése
- Bűnmegelőzési programok szervezése az oktatási-nevelési intézményekben
- prevenciós tevékenységek szervezése az oktatási intézményekben,
- önismeretei csoportok, pályaválasztási tanácsadás
- Intézményünk továbbra is szeretne olyan szolgáltatásokat nyújtani a családok és gyermekeik számára, ahol érzik a szülők, hogy problémájukkal nincsenek egyedül.
- A 2023-as évben is szeretnénk pályázni napközis tábor megszervezésére (Erzsébet táboron keresztül).
- Megrendezzük az iskolakezdési adománygyűjtő játszónapunkat.
- A karácsonyi adománygyűjtő akciónkat minden év decemberében megszervezzük.

II. A Család és Gyermejjóléti Szolgálat beszámolója

2.1 A Szolgálat családsegítői tevékenységének bemutatása

A Szolgálat ellátja a Szt. 64. §-ban megfogalmazott családsegítés feladatait és a Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdésében és a Gyvt. 40. §-ban előírt gyermekjóléti szolgáltatást.

A családsegítés keretében a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára – az okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából – nyújtunk szolgáltatást, mely keretében szakmai csoportunk egyéni tanácsadás, esetkezelés, pszichológiai tanácsadás, valamint mediáció, családterápia és konzultáció biztosításával áll az igénybe vevők rendelkezésére.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az alábbi táblázat a gondozási mód szerinti bontás (az alapszolgáltatásban/alapellátásban/egyszeri, eseti ellátásban részesülők számát mutatja)

ENYING	2018	2019	2020	2021	2022
Együtműködési megállapodás alapján	163 fő 73 család	253 fő 82 család	204 fő 87 család	181 fő 61 család	143 fő 54 család
Nem együtműködési megállapodás alapján	228 fő 55 család	314 fő 302 család	137 fő 123 család	145 fő 129 család	91 fő 80 család
ÖSSZESEN	391 fő 128 család	567 fő 384 család	341 fő 210 család	326 fő 190 család	234 fő 134 család

2.2 Gyermejjóléti szolgáltatás

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2022-ben Szolgálatunknál:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatos	Nagykorú 18 éves és idősebb	A Család- és Gyermejjóléti Központtól
Egészségügyi szolgáltató	10	3	
- Ebből védőnői jelzés	7	2	

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	1	2	
Köznevelési intézmény	13		
Rendőrség	6	3	1
Állampolgár	7	12	
Önkormányzat, jegyző		5	
Járási hivatal gyámhivatala			
Összesen:	38	26	1
Jelzésekkel érintett személyek száma:	38	26	1

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2022-ben - Központ

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatos	Nagykorú 18 éves és idősebb
Egészségügyi szolgáltató	8	3
- Ebből védőnői jelzés	8	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	15	1
Köznevelési intézmény	61	
Rendőrség	14	2
Állampolgár	11	1
Önkormányzat, jegyző		1
Járási hivatal gyámhivatala	8	2
Összesen:	117	10
Jelzésekkel érintett személyek száma:	109	9

2022. évben a legtöbb kiskorút érintő jelzés köznevelési intézményből – óvoda és iskola – érkezett, zömmel hiányzásokkal kapcsolatban – az iskolai lemorzsolódás egyre nagyobb méreteket ölt.

Az elmúlt évben növekedett a családon belüli konfliktusok száma, mely jelzések a rendőrség részéről érkeztek. A bántalmazás társadalmi megítélése, az agresszióval szembeni zéró tolerancia még nem egyértelmű reakció. Pedig „az erőszaknak nincs mértékegysége. Nincs kis erőszak meg nagy erőszak” – dr. Gyurkó Szilvia. A járványveszély miatt az összezártság, a kieső pénzkeresetek miatt növekvő létbizonytalanság okozta a családon belüli konfliktusokat.

Említésre méltó a magánszemélyek által tett jelzések száma, akik fontosnak tartották, hogy a környezetükben tapasztaltakról eljuttassák jelzésüket intézményünkhöz.

Az állampolgári bejelentések száma általában idős, egyedül élő helyi lakosokról szólnak, akik megélhetési és önellátási problémákkal küzdenek.

A családban észlelt veszélyeztető tényezők legnagyobb számban a jelzőrendszeri tagok jelzései alapján kerültek a Szolgálat látókörébe, amely a jelzőrendszer hatékony működését bizonyítja.

Az új esetek jelentős számában a szülők önkéntes alapon keresték fel a Szolgálatot, szakembereink segítségét kérve a gyermeküket érintő veszélyeztetettségi tényezők, problémák megszüntetésében.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében elsősorban az önkéntes együttműködésre építő, alapellátás keretében végzett segítői támogatást ajánlottunk fel az érintett családoknak. Azokban az esetekben, amikor az alapellátásban történő segítségnyújtástól megfelelő eredmény nem volt várható, illetve amikor a problémák megszüntetésében a szülők nem működtek együtt kollégáinkkal, hatósági intézkedést kezdeményeztünk a Család-és Gyermekjóléti Központ bevonásával.

Azokban az esetekben, amikor az összetett problémák megoldásához további, speciális segítő szolgáltatás igénybevétele is szükségessé vált, az esetkezelésbe, a szakmai kompetenciák mentén, további szakembereket is bevontunk.

2.3. Az igénybe vevők és a problématípusok megoszlási mutatói

2.3.1 Az igénybe vevők életkori megoszlása (együttműködési megállapodás alapján)

nem/ életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Összes	családok száma
férfi	3	3	18	13	-	5	11	4	4	61	
nő	3	9	13	13	4	9	20	6	5	82	
összes	6	12	31	26	4	14	31	10	9	143	54

Az igénybe vevők több mint 50 %-a kiskorú. Az igénybe vevő kiskorúak 75 %-a 6-17 év közötti életkorú gyermekek. (6-13 év közötti gyermekek 41 %, a 14-17 év közötti életkorú gyermekek 34 %)

Évek óta jellemző tendencia, hogy erre a két utóbbi életkori csoportra vonatkozóan érkezik a legtöbb jelzés a Szolgálathoz. Az együttműködési megállapodással rendelkező felnőttek 47 %-a, azaz 68 fő – nagyrészt szülőként – a 35-49 év közötti korosztályból került ki.

2.3.2 Az igénybe vevők gazdasági aktivitása

Sorszám	Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből nő/lány
1	Foglalkoztatott	33	17
2	Munkanélküli	16	14
3	Inaktív	44	26
4	Ebből (3-ból) nyugdíjas	10	6

5	Ebből (3-ból) 15 éves v. idősebb tanuló	23	12
6	Eltartott 0-14 éves gyermek	50	25
	Összesen	143	82

Ügyfélkörünkben 2022-ben 59 felnőttből több mint a fele foglalkoztatott, munkanélküli pedig több mint a negyede.

2.3.3 Jellemző problémátípusok

2022-ben is magas volt ügyfélkörünkben a sokproblémás családok száma. Igénybe vevőinknek leggyakrabban az elhanyagolás (ezen belül az oktatási, nevelési elhanyagolás: igazolatlan órák), családi-kapcsolati konfliktus és az anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) problémáik voltak.

Probléma típusa	Elsődleges probléma családok száma	Problémák halmozott száma
	2022	2022
Életviteli	8	11
Családi-kapcsolati konfliktus	11	12
elhanyagolás	14	14
oktatási, nevelési elhanyagolás	13	14
gyermeknevelési	3	13
magatartászavar, teljesítményzavar	2	2
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	3	3
szenvedélybetegség	2	2
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	1	1
foglalkoztatással kapcsolatos		1
anyag (megélhetéssel, lakhatással összefüggő)	10	19
ügyintézéssel kapcsolatos		2
információkéréssel kapcsolatos		1
ÖSSZESEN	54	81

Oktatási-nevelési elhanyagolás: Az életkornak megfelelő szellemi fejlődés támogatásának hiánya, az iskolalátogatási kötelezettség elmulasztása, valamint a rendelkezésre álló és a gyermek számára javasolt speciális képzési, fejlesztési szükségletek elhanyagolása. A családok 24 %-ában volt elsődleges probléma.

A családi-kapcsolati konfliktusok 20 %-ban voltak jelen a családok életében. Ezek hátterében a gyermek, vagy a szülő mentális problémája, a család diszfunkcionális működése húzódott

meg. Sok esetben a családon belüli erőszak tanúi a gyermekek, amikor a szülők egymás ellen lépnek fel agresszívan. Ezekben az esetekben legtöbbször a hatósági intézkedés elkerülhetetlen. Az anyagi problémák (18 %) az alacsony jövedelmek miatt az alapvető szükségletek kielégítésének hiányállapota, illetve felhalmozott közüzemi tartozások megfizetését sem tudták segítség nélkül megoldani. A Szolgálat családsegítői minden esetben igyekeztek teljes körű tájékoztatást nyújtani a szociálisan rászoruló személyek számára a szociális, gyermekvédelmi, egészségügyi, családtámogatási és egyéb helyi ellátások kapcsán. A családsegítők az elmúlt év második felétől folyamatosan közreműködtek az élelmiszeradományok kiosztásában is.

2.3.4. Környezet tanulmányok készítése

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2022 folyamán környezet tanulmány készítésére 56 felkérésnek tett eleget. Ezen túlmenően az Intézmény által gondozott összes kiskorú gyermek esetében is készítették környezet tanulmányt.

A szolgálat tevékenységi köre az előző évekhez képest folyamatos növekedést mutat, a segítő beszélgetések száma és az ehhez kapcsolódó szakmai tevékenységek száma megduplázódott.

A településen összesen 7412 szakmai tevékenységet folytatott a szolgálat, mely 1233 főt érintett.

III. A Család – és Gyermekjóléti Központ szakmai beszámolója

3.1 A Központ esetmenedzsereinek tevékenységeiről

A család – és gyermekjóléti központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében – a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő speciális szolgáltatásokat nyújt illetékességi területén.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeket lát el. Munkánk során szem előtt tartjuk, hogy a lelki egészséghez vezető szubjektív értékek és képességek tanulhatók, mélyíthetők.

Az esetmenedzserek a jogszabályban elrendelt feladataikat területi felosztás alapján végzik, figyelemmel az egyenletes leterheltség fontosságára. Folyamatos, napi szintű esetelosztás történik a gyámhatósági megkeresést követően. A csütörtöki teamen túl -hetente, szükség szerint- több alkalommal is megbeszélésre, esetelosztásra, esetmegbeszélésre kerül sor.

Az esetmenedzserek munkaidejének fele kötött, másik fele terepen töltött. Szakembereink fogadják a klienseket, adminisztrálnak, koordinálnak, esetkonzultáción, esetmegbeszélésen, esetkonferencián vesznek részt és működnek közre, családlátogatást tesznek, találkoznak a jelzőrendszer tagjaival, az ügyekbe bevont egyéb szakemberekkel, idézésre, meghívásra tárgyaláson jelennek meg, közreműködnek a kliensek hivatalos ügyeinek intézésében. Kompetenciájuk birtokában segítik a Szolgálat családsegítő munkatársait és egyéb, őket megkereső szakembereket a szakmai támogatás és iránymutatás érdekében.

3.1.1 A szakmai tevékenységének részletes bemutatása

A gyermekjóléti központ esetmenedzserei tevékenysége olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amelynek célja, hogy hozzájáruljon az Enyingi Járás területén élő gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, a családban történő nevelkedésükhöz, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, további

veszélyeztetettség megelőzéséhez, illetve a már családjából kiemelt gyermekek hazagondozásához. Mindezt a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával, az ellátások biztosításával, közvetítésével, szervezésével és koordinálásával biztosítja. Cél a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása.

A szolgáltatás elsődleges célcsoportja a járásban élő 0-18 éves korosztály, és ehhez kapcsolódóan mindazon felnőttek is, akik a gyermekek sorsának alakulásában, alakításában szerepet vállalnak (szülők, egyéb családtagok, a gyerekeket, családokat körülvevő személyek, jelzőrendszeri tagok, közösségek, szervezetek).

A hatósági intézkedés mentén végzett munkában szoros az együttműködés a Gyermejjóléti Központ, a Gyermejjóléti Szolgálat, a Gyámhivatal és a jelzőrendszer tagjai között. A körülmények pontos tisztázása érdekében fontos a gyors információcsere, hiszen Intézményünk szakemberei, a jelzőrendszer tagjai és a hatóság gyakran eltérő információkkal rendelkezik.

A család-és gyermejjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretében hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló feladatai:

• **Javaslatot készít:**

- a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére,
- családi pótlék természetben történő nyújtására,
- a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előre mozdítására (50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén),
- súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére, nevelésbe vételére,
- a gyermek leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására,
- védelembe vett gyermek esetében gondozási-nevelési tervet készít,
- önállóan, vagy a családsegítő szolgálat családgondozóját is bevonva a gondozási folyamatba szociális segítő munkát végez, koordinál
- együttműködik a pártfogó felügyelő és a megelőző pártfogó felügyelő szolgálattal,
- a már családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő munkát végez és koordinál,
- együttműködik az otthont nyújtó szolgálatokkal, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat szakembereivel,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszahelyezése és visszailleszkedése érdekében,
- hatósági intézkedést igénylő ellátottak esetében a szolgáltatást igénybe vevőt támogatja és ellenőrzi, a szociális segítőmunka folyamatát koordinálja,
- családba fogadásra, a családba fogadó gyám kirendelésére,
- szakmai segítséget nyújt a család-és gyermejjóléti szolgálat családsegítőinek.

• **Javaslattétel hatósági intézkedésre**

A család-és gyermejjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kiskorú

- védelembe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- megelőző pártfogásra, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- ideiglenes hatályú elhelyezésre,
- nevelésbe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- családba fogadásra, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- családba fogadó gyám kirendelésére,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,

- gondozási helyének megváltoztatására,
- a gyermekek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

A veszélyeztetettség megszüntetése és további veszélyeztetettség megelőzése elsődlegesen korrektív feladat, tervezett, komplex tevékenység. Felismerve a veszélyeztetettségre okot adó körülményt a családdal és az ügybe bevont egyéb szakemberekkel közösen dolgozzuk ki a lehetséges megoldási stratégiát. A családokkal végzett munka a gondozási terv és helyzetértékelés mentén folyik.

A terv tartalmazza a fennálló veszélyeztető tényezőket, a megszüntetésükhöz szükséges változtatásokat, a cél elérése érdekében az esetmenedzser, a szülő, a gyermek és egyéb, a családdal foglalkozó, részükre segítséget nyújtó szakemberek feladatait, a rögzített határidőkkel. Helyzetértékeléskor elengedhetetlen a feladatok újragondolása és módosítása. Az együttműködés a rendszereségen alapul. A védelembe vételi határozat alapján az estemenedzserrel való szoros együttműködés elvárt mind a bevont szakemberek, mind a család részéről. A védelembe vétel felülvizsgálatára egy év után kötelezően, de a gyámhivatal döntésére, vagy az estemenedzser kezdeményezésére akár ezt megelőzően is sor kerülhet. Erre okot a féléves, vagy rendkívüli helyzetértékelés szolgálhat. A felülvizsgálat során születik döntés a védelembe vétel fenntartásáról, vagy annak megszüntetéséről.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés szükségességének fennállásakor azzal a ténnyel találkozunk, hogy a gyermek önmagát súlyosan veszélyezteti, vagy ezt a környezete teszi és a körülményekből fakadóan azonnali intézkedés válik szükségessé a gyermek megóvása érdekében. Az ideiglenes hatályú elhelyezés során rövid időn belül kell hathatós segítséget nyújtanunk. Ebben az esetben szóba jöhet a gyermek különélő szülőnél, vagy akár harmadik személynél történő elhelyezése is, - jellemzően családba fogadás keretében – vagy amennyiben ezek lehetősége nem áll fenn szülői gondoskodást helyettesítő szakellátásba, életkorát és speciális szükségletét figyelembe véve nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonba történő elhelyezés.

Az Intézmény járási szinten az alábbi településeken végzi munkáját: Enying, Mezőszentgyörgy, Lepsény, Kisláng, Mátyásdomb, Dég, Mezőkomárom, Szabadhidvég, Lajoskomárom.

A szakmai egységben 1 fő intézményvezető, 4 fő esetmenedzser, 2,5 fő óvodai-iskolai szociális segítő, 1 fő szociális diagnózis felvételi esetmenedzser és 1 fő szociális asszisztenst foglalkoztattunk.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek:

Az Enyingi Járás kilenc településén, négy esetmenedzser látja el ezeket a feladatokat. Gyámhivatali, kormányhivatali megkeresések nyomán javaslatokat készítenek, illetve a már valamilyen intézkedéssel érintett gyerekek, családok körüli munka koordinálását végzik.

A Központ hatósági intézkedéseivel 180 kiskorú volt érintett.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma települések szerint

Település neve	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Enying	35		8		43	23
Dég	21	-	15	-	36	22
Kisláng	26	-	7	-	33	19
Mátyásdomb	6	-	-	-	6	3
Lajoskomárom	-	-	4	-	4	3

Lepsény	3	-	8	-	11	5
Mezőkomárom	3	-	-	-	3	2
Mezőszentgyörgy	10	-	5	-	15	6
Szabadhidvég	19	-	10	-	29	14
ÖSSZESEN	123		57		180	97

123 gyermek esetében védelembe vétel keretében, 57 gondozott gyermek vonatkozásában pedig szakellátás keretében (ideiglenes elhelyezéssel, vagy nevelésbe vétellel) végeztünk esetenedzseri tevékenységet. Megelőző pártfogás alatt nem állt gyermek. Az év során nem került ideiglenes hatályú elhelyezéssel szakellátásba egy gyermek sem.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek száma korcsoportok szerint

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Összes érintett száma	123		57		180	97
0-2 éves	10		5		15	7
3-5	23		7		30	22
6-13	55		26		81	46
14-17	35		19		54	22
18-						
Ebből lány	69		28		97	
HH					21	
HHH					57	

Ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatban a kollégák 22 védelembe vételi tárgyaláson, 39 védelembe vételi felülvizsgálaton és 1263 családlátogatást végeztek.

Speciális szolgáltatások

A 2022-es évben mind a kilenc járásunkhoz tartozó településen elérhetőek voltak, adott esetben az online formában is. A Központ munkájának minőségét nagyban befolyásolja a speciális szolgáltatások jól irányzott alkalmazása. Ezek jövő orientált szolgáltatások, melyek fejlesztésére fokozott figyelmet kell fordítani, ha minőségi ellátást kívánunk biztosítani. A speciális szolgáltatások drága szolgáltatások, nagy a munkaidő és szakértelem igényük. Ahhoz azonban, hogy családi és kapcsolati konfliktusokban, krízishelyzetekben, veszélyeztetett gyermekek környezetében változásokat lehessen elérni, nem spórolhatóak el ezek az erőforrások, különben folyamatosan csak a probléma diagnosztizálásáig jutunk el, anélkül, hogy bármiféle kezelési lehetőséget fel tudnánk ajánlani. Enying járás a szociális diagnózis felvételi esetenedzser (előírt státusz) kedvező helyzetben van, más járásokkal ellentétben. A szociális diagnózis kapcsán a családokról, egyénekről egy olyan átfogó értékeléshez juthatunk, mely a szociális munkát, az esetkezelést nagyban megkönnyíti. Rávilágít olyan problémákra, melyek a mindennapok során elbágyasztásra kerülnek, megoldási stratégiákat kínál az ügyfeleknek, a szakembereknek.

2022. év során az alábbi speciális szolgáltatások voltak elérhetőek a járásban élő gyermekek és családjaik részére:

- óvodai-iskolai szociális munka
- szociális diagnózis felvétele
- pszichológiai tanácsadás
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgálat
- addiktológiai konzultáció közvetítése
- mediáció, közvetítői eljárás
- család konzultáció, terápia
- pár terápia

Óvodai-iskolai szociális munka

Az óvodai-iskolai szociális segítő munka vonatkozásában a 2022-es évről elmondható, hogy az intézményekkel kialakított bizalmi viszony és megtapasztalt közös munka során sokkal szívesebben fogadták jelenlétünket és éltek az általunk nyújtható segítséggel. Ebben a tanévben több intézményben is sikerült prevenciós és közösségformáló foglalkozásainkat megvalósítani. Mára már elmondható, hogy a megszokott és kialakított munkaformában tudtunk együtt dolgozni, esetmegbeszélés, folyamatos konzultációk keretén belül igyekeztünk támogatni az általuk gondozott gyermekekkel, családokkal végzett munkájukat.

Intézményünk óvodai és iskolai szociális segítői a 2022. évben 730 szociális segítő tevékenység keretében 3169 főnek nyújtott segítséget.

Szociális diagnózis

A szociális diagnózis egy olyan eszköz a problémák feltárására, amely leginkább alkalmas arra, hogy az ügyfél komplex, mindenre kiterjedő szükségleteit közösen mérjük fel.

Célja:

- az igénylő problémájának megismerése, definiálása, majd ennek alapján szükségleteinek meghatározása és a megfelelő szolgáltatások megállapítása
- az elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése
- az igénylőnek a szolgáltatókhoz történő irányítása, eljuttatása

2022-ben 17 felkérés érkezett a diagnózis felvételére, amely 29 ellátottat érintett.

Pszichológiai tanácsadás: A Család-és Gyermekejöléti Központ ügyfélkörében lényeges változásként tapasztalható, hogy nőtt azon esetek száma melyekben valamely szülő (vagy mindkettő), illetve a gyermek(ek) súlyos lelki, mentális, vagy pszichés zavarral küzdenek. Ezen személyek ellátására a rendszer kellő mértékben nincs felkészülve. A hosszú várólisták, a ritka (havonta 1 alkalom) konzultációs lehetőségek rendkívüli módon megnehezítik a családgondozás és a segítségnyújtás folyamatát. Ezen ügyfelek megsegítésére Központunk pszichológiai tanácsadást működtet. Jelenleg előzetes egyeztetést követően 1 fő megbízási szerződéssel dolgozó pszichológus szakember látja el e feladatot. Elmondható, hogy erre a szolgáltatásra igen nagy szükség van a pszichésen terhelt gyermek és felnőtt kliensek magas száma miatt. A 2022. évben 31 fő 47 alkalommal részesült pszichológiai tanácsadásban. Az ellátottak gyermeknevelési problémák, párkapcsolati problémák, családi konfliktusok, életvezetési nehézségek, indulatkezelési problémák, agressziókezelés, szorongás, hangulati, viselkedési és magatartási zavarok, önértékelési zavarok, pszichoszomatikus tünetek miatt vették igénybe intézményünk pszichológiai tanácsadását.

Kapcsolattartási ügyelet: Az intézmény biztosítja a külön élő szülők és gyermekeik, valamint a nagyszülő és gyermekek közötti találkozások helyszínét, illetve igény szerint szakember segítségét, jelenlétét a kapcsolattartások lebonyolításához, amennyiben a találkozás egyéb módon – leginkább az érintettek kapcsolatának elégtelensége miatt – nem megoldható vagy újabb, a gyermekek számára igen megterhelő konfliktusokhoz, feszültségekhez vezethet. A 2022-es évben 36 alkalommal 12 fő vette igénybe a kapcsolattartási ügyelet szolgáltatásait.

Készenléti szolgálat: Célja a Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása. Egy állandóan hívható mobiltelefonszámmal biztosítjuk az elérhetősége az arra rászorulóknak, ahol a Család – és Gyermejjóléti Központ munkatársai az érintetteknek a lehető legtöbb információt megadják helyzetük megoldása érdekében. A készenléti telefonszám hétköznap: 16 órától, másnap 7.30-ig, hétvégén: péntek 13.30-tól hétfő 7.30-ig hívható. A készenléti szolgálathoz beérkező hívások adminisztrációja és az intézkedések leírása a hívást követően történik. A további szükséges beavatkozásokra a Család-és Gyermejjóléti Központ szakemberei tesznek javaslatot, a hívást követő első munkanapon. A 2022. évben 10 hívás érkezett a hívószámra, mely a korábbi évhez képest jelentős csökkenést mutat.

Addiktológiai konzultáció

A konzultáció a szenvedélybetegségben, függőségben (alkohol, drog, stb) érintetteknek segít a felépülés folyamatába.

Az addiktológiai konzultáció előzetes bejelentkezés alapján közvetített szolgáltatás.

Mediáció

Azoknak a családoknak, ahol a szülők a válás mellett döntöttek, vagy a szülő és a gyermek között konfliktus vagy érdekellentét támad, melyet belátható időn belül nem tudnak konstruktívan megoldani, de szükség van a további együttműködésükre, a kapcsolat fenntartására, a folyamat megsegítése érdekében Központunk mediációs (közvetítői) eljárás igénybevételét biztosítja 1 fő megbízási jogviszonnyal rendelkező képzett mediátor segítségével. A mediáció egy olyan önkéntesen igénybe vehető speciális konfliktuskezelési, vitarendezési módszer, folyamat, melynek során a két fél vitájában – mindkét fél közös beleegyezésével – független, pártatlan mediátor közvetít, és segíti a feleket a kölcsönösen elfogadható egyezség elérésében. A 2022-es évben 2 alkalommal 4 fő vette igénybe ezt a segítséget.

Családterápia, család konzultáció:

A családterápiás szolgáltatást igénybe vevő ellátottak esetében a családok gyermeknevelési problémái, szülői nevelési elvek szinkronizálása, párkapcsolati nehézségei, a mozaikcsalád okozta kihívások, elmélyült családi konfliktusok, a szülők különválása után a gyermekkel való kapcsolattartási viták jelentek meg ellátandó, kezelendő problémaként. A családterápiás szolgáltatást 2022-ben 1 fő megbízási szerződéses családterapeuta látta el. A szolgáltatást 5 alkalommal 5 fő vette igénybe.

Szakmai támogatás nyújtása a Család – és Gyermejjóléti Szolgálatnak és a jelzőrendszer munkájának koordinálása

A Család – és Gyermejjóléti Központnak szakmai támogatást kell nyújtania az Enyingi Járás területén működő Család – és Gyermejjóléti Szolgálatok számára. A szakmaközi megbeszélések alkalmával igyekszünk a Szolgálatokat is bevonni, illetve számtalan lehetőség van a munkatársakkal személyes és informális találkozásra. A szakmai egységek találkozásakor átbeszéljük a jogszabályi változásokat, szakmai protokollokat megteremtve a párbeszédet a

járás településein lévő szakemberekkel. A Központ folyamatosan tájékoztatja a Szolgálatokat az általa elérhető szolgáltatásokról, kölcsönösen informáljuk egymást klienseink számára elérhető más intézmények és szervezetek által nyújtott ellátásokról. A jelzőrendszer koordinálásának konkrét esetek mentén kiemelkedő eszköze az esetkonferenciák megszervezése és lebonyolítása. Az érintett család és a család életterébe tartozó intézmények pedagógusainak meghívásával felvázoljuk a problémát és meghatározzuk a megoldásokhoz szükséges lépéseket szakemberek jelenlétében. 2022-ben 8 esetkonferenciát, 442 esetmegbeszélést tartottunk.

IV. Összegzés

Intézményünknek 2022-es évben is nagyon sok szakmai problémával kellett megküzdenie. Működésünk biztosítására fenntartónk nagy hangsúlyt fektetett. Továbbra is igyekszünk takarékosan gazdálkodni, figyelembe véve lehetőségeinket, illetve a kiadott rendelkezéseket. Elsődleges feladatunk volt szolgáltatásaink színvonalának megőrzése, fejlesztése a rendelkezésünkre álló feltételekkel.

Enying, 2022. március 31.

Bartalos Krisztina
intézményvezető

